

Sygn. akt I UZ 25/18

POSTANOWIENIE

Dnia 19 grudnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Gonera (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Bohdan Bieniek

SSN Jolanta Frańczak

w sprawie z odwołania B. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w C.

o wysokość kapitału początkowego i emerytury,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń

Społecznych w dniu 19 grudnia 2018 r.,

wniosku organu rentowego o uzupełnienie postanowienia Sądu Najwyższego

z dnia 2 października 2018 r., sygn. akt I UZ 25/18,

**uzupełnia postanowienie Sądu Najwyższego z dnia
2 października 2018 r., I UZ 25/18, przez dodanie punktu 3.
o treści:**

**„3. odstępuje od obciążania ubezpieczonej B. M. obowiązkiem
zwrotu na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w C.
kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu
zażaleniowym”.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w [...], postanowieniem z 9 marca 2018 r., odrzucił skargę kasacyjną ubezpieczonej B. M. wniesioną w sprawie o ustalenie wysokości kapitału początkowego i wysokości emerytury.

Zażalenie na to postanowienie wniósł pełnomocnik skarżącej ustanowiony przez sąd (pełnomocnik z urzędu), wnosząc o zasądzenie na jego rzecz kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej ubezpieczonej z urzędu w postępowaniu zażaleniowym.

Odpowiedź na zażalenie wniósł pełnomocnik organu rentowego, będący radcą prawnym, wnosząc o zasądzenie na rzecz organu rentowego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy, postanowieniem z 2 października 2018 r., oddalił zażalenie ubezpieczonej B. M. (pkt 1.) i przyznał od Skarbu Państwa – Sądu Apelacyjnego w [...] na rzecz pełnomocnika skarżącej zwrot kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej odwołującej się z urzędu (pkt 2.). Sąd Najwyższy nie orzekł w przedmiocie wniosku organu rentowego o zwrot kosztów zastępstwa procesowego pełnomocnika tego organu w postępowaniu zażaleniowym.

Odpis postanowienia Sądu Najwyższego z 2 października 2018 r. został doręczony pełnomocnikowi organu rentowego 19 listopada 2018 r. W dniu 21 listopada 2018 r. pełnomocnik złożył wniosek o uzupełnienie postanowienia Sądu Najwyższego z 2 października 2018 r. przez orzeczenie o kosztach postępowania zażaleniowego (rozpoznanie zawartego w odpowiedzi na zażalenie wniosku o zasądzenie na rzecz organu rentowego zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 351 k.p.c., strona może w ciągu dwóch tygodni od ogłoszenia wyroku, a gdy doręczenie wyroku następuje z urzędu – od jego doręczenia, zgłosić wniosek o uzupełnienie wyroku, jeżeli sąd nie orzekł o całości żądania, o natychmiastowej wykonalności albo nie zamieścił w wyroku dodatkowego orzeczenia, które według przepisów ustawy powinien był zamieścić z urzędu (§ 1). Wniosek o uzupełnienie wyroku co do zwrotu kosztów lub natychmiastowej wykonalności sąd może rozpoznać na posiedzeniu niejawnym (§ 2). Orzeczenie uzupełniające wyrok zapada w postaci wyroku, chyba że uzupełnienie dotyczy wyłącznie kosztów lub natychmiastowej wykonalności (§ 3). Zgodnie z art. 361

k.p.c. do postanowień stosuje się odpowiednio przepisy o wyrokach, jeżeli kodeks nie stanowi inaczej.

Pełnomocnik organu rentowego złożył wniosek o uzupełnienie postanowienia Sądu Najwyższego z 2 października 2018 r. przez rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego. Wniosek został złożony w terminie (w ciągu dwóch tygodni od doręczenia pełnomocnikowi organu rentowego odpisu postanowienia – art. 351 § 1 k.p.c.) i okazał się uzasadniony w tym znaczeniu, że Sąd Najwyższy faktycznie nie orzekł w postanowieniu z 2 października 2018 r. o rozliczeniu między stronami (skarżącą i organem rentowym) kosztów postępowania zażaleniowego, co powinien był uczynić na podstawie art. 108 § 1 zdanie pierwsze k.p.c. Jak wynika z tych ustaleń, postanowienie Sądu Najwyższego z 2 października 2018 r. wymagało uzupełnienia.

Sąd Najwyższy uzupełnił postanowienie z 2 października 2018 r., dodając do jego sentencji punkt 3., w którym – orzekając na podstawie art. 102 k.p.c. – postanowił odstąpić od obciążania strony przegrywającej postępowanie zażaleniowe (czyli ubezpieczonej) obowiązkiem zwrotu na rzecz organu rentowego kosztów zastępstwa procesowego pełnomocnika tego organu w postępowaniu zażaleniowym.

Zastosowanie art. 102 k.p.c. w rozpoznawanej sprawie jest uzasadnione szczególną sytuacją materialną skarżącej, którą obrazuje oświadczenie o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania złożone 21 września 2017 r. (k. 70-75). Według tego oświadczenia skarżąca otrzymuje emeryturę w wysokości 561 złotych, jej mąż pobiera świadczenie pielęgnacyjne w kwocie 153 złotych oraz zasiłek stały z MOPS w kwocie 159 złotych. Łączne dochody ubezpieczonej i jej męża nie pozwalają na pokrycie kosztów ich utrzymania. Z tych przyczyn ubezpieczona została zwolniona od opłaty sądowej w postępowaniu zażaleniowym (k. 125), a wcześniej Sąd Apelacyjny ustanowił dla niej pełnomocnika z urzędu w postępowaniu kasacyjnym (k. 77).

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji na podstawie art. 351 k.p.c. i art. 102 k.p.c.